

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31- 76-6452

Chișinău

29 iunie 2022

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 și art.74 alin. (3) din Constituția Republicii Moldova, se prezintă spre examinare, *în mod prioritar*, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.427/2022.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Justiției.

Anexe:

- 1 . Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română - 1 filă și în limba rusă -1 filă);
2. Proiectul de lege (în limba română - 2 file și în limba rusă -3 file);
3. Nota informativă la proiectul de lege (8 file);
4. Avizele recepționate în procesul avizării (25 file);
5. Raportul de expertiză anticorupție (4 file);
6. Sinteza obiecțiilor și propunerilor (38 file);
7. Tabel comparativ (8 file);
8. Tabel de concordanță (19 file);
9. Expertiza de compatibilitate cu legislația europeană a Centrului de Armonizare a Legislației (8 file).

Prim-ministru

Natalia GAVRILIȚA

Ex.: E.Grosu
Tel.: 22250274

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr. <u>266</u>	
" <u>30</u> " <u>06</u> <u>2022</u>	
Ora _____	

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 427

din 29 iunie 2022

Chișinău

**Cu privire la aprobarea proiectului de lege
pentru modificarea unor acte normative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative.

Prim-ministru

Contrasemnează

Ministrul justiției

NATALIA GAVRILIȚA

Sergiu Litvinenco

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune art. 7 alin. (1) și art. 8 alin. (3) din Directiva 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 127 din 29 aprilie 2014.

Art. I. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 248-251, art. 699), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 6, punctul 20¹) va avea următorul cuprins:

„20¹) *investigații financiare paralele* – totalitatea acțiunilor de urmărire penală și a măsurilor speciale de investigații desfășurate cu scopul acumulării probelor referitoare la bănuț, învinuit, partea civilmente responsabilă, inculpat sau condamnat, la patrimoniul acestora și bunurile pe care le dețin în calitate de beneficiar efectiv în sensul Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, la patrimoniul proprietarului și administratorului bunurilor deținute de bănuț, învinuit, partea civilmente responsabilă, inculpat sau condamnat în calitate de beneficiar efectiv, în vederea recuperării bunurilor infracționale;”.

2. Articolul 207¹ se completează cu punctul 6) cu următorul cuprins:

„6) bunurile sunt mijloace de transport”.

3. Se completează cu articolul 207² cu următorul cuprins:

„**Articolul 207².** Mecanismul de valorificare a bunurilor sechestrate

(1) În condițiile prevăzute de art. 207¹, Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale solicită procurorului înaintarea demersului cu privire la valorificarea bunurilor sechestrate și scoaterea de sub sechestru a acestora către judecătorul de instrucție sau instanței care judecă cauza.

(2) Asupra demersului procurorului cu privire la valorificarea bunurilor sechestrate și scoaterea de sub sechestru a acestora judecătorul de instrucție emite încheiere motivată în termen de cel mult 72 ore de la înaintarea

demersului. Scoaterea bunului de sub sechestru se dispune doar în cauza penală în cadrul căreia a fost dispusă valorificarea bunurilor sechestrate. Recursul se examinează în termen de 5 zile și suspendă executarea încheierii.

(3) Încheierea de valorificare a bunurilor sechestrate și scoaterea de sub sechestru a acestora se pune în executare de către Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale, care asigură procedura de valorificare a bunurilor sechestrate în condițiile regulamentului aprobat de Guvern, doar în cazul bunurilor transmise spre administrare conform art. 229⁶.

(4) În temeiul încheierii de valorificare a bunurilor sechestrate și scoaterea de sub sechestru a acestora emise în condițiile alin. (2) și după identificarea unui cumpărător, persoanele împuternicite cu drept de vânzare a bunurilor sechestrate semnează un antecontract, pe care îl prezintă Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale nu mai târziu de ziua imediat următoare de la data semnării acestuia.”.

4. La articolul 258 alineatul (3), textul „și indisponibilizării lor în cazurile prevăzute la art. 229² alin. (2)” se substituie cu textul „în cazurile prevăzute la art. 229² alin. (2), indisponibilizarea bunurilor infracționale identificate și asigurarea valorificării bunurilor sechestrate conform art. 229⁷”.

Art. II. – Legea nr. 48/2017 privind Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 155-161, art. 251), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 10, alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale emite ordinul de înghețare a bunurilor infracționale pe un termen de până la 30 de zile lucrătoare, în baza solicitării în scris a autorităților competente străine sau în cadrul delegațiilor parvenite de la organul de urmărire penală. La expirarea termenului, efectele ordinului de înghețare încetează de drept.”;

se completează cu alineatele (8) și (9) cu următorul cuprins:

„(8) În cazul dispariției temeiurilor care au justificat emiterea ordinului de înghețare, șeful Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale dispune anularea acestuia prin emiterea unui ordin.

(9) Efectele ordinului de înghețare încetează odată cu aplicarea măsurilor asiguratorii pe bunurile înghețate.”.

2. La articolul 13 alineatul (1), după textul „indiferent de statutul acestora,” se introduce textul „precum și identificării bunurilor în vederea constatării averii nejustificate.”.

Art. III. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

(îmbunătățirea sistemului de recuperare a bunurilor infracționale)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea sistemului de recuperare a bunurilor infracționale) a fost elaborat de Ministerul Justiției la propunerea Centrului Național Anticorupție.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Legea nr.48/2017 privind Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale (în continuare - *Legea nr. 48/2017*) reglementează crearea cadrului legal necesar pentru recuperarea bunurilor infracționale. Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale activează în conformitate cu prevederile *Constituției*, ale *Legii nr. 48/2017*, *Codului penal al Republicii Moldova nr. 985/2002* (în continuare – *Codul penal*), *Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003* (în continuare – *Codul de procedură penală*), precum și ale altor acte normative.

Examinarea cadrului legal ce reglementează activitatea Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale denotă constatarea unor dificultăți, precum și a unor lacune în legislație care creează inconveniențe în desfășurarea eficientă și rapidă a acțiunilor Agenției în vederea exercitării atribuțiilor funcționale ce țin de identificarea, urmărirea, indisponibilizarea, valorificarea și recuperarea bunurilor infracționale.

Astfel, elaborarea proiectului este determinată de câteva exigențe imperioase:

- eliminarea unor aspecte de incoerențe legislative și lacune în legislație;
- îmbunătățirea capacității administrative a Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale prin asigurarea unui cadru juridic eficient;
- corelarea cadrului legal ce reglementează activitatea Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale cu prevederile *Legii nr. 48/2017*.

Nu în ultimul rând menționăm că elaborarea proiectului este în conformitate cu recomandările expuse în cadrul raportului privind evaluarea Republicii Moldova în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului efectuat de către experții Comitetului Moneyval al Consiliului Europei în cadrul rundeii a V-a de evaluare care statuează necesitatea întreprinderii măsurilor necesare pentru sporirea eficacității sistemului de recuperare a bunurilor infracționale, precum și a capacităților de gestionare a bunurilor sechestrate.

În aceste condiții a fost elaborat proiectul legii cu privire la modificarea unor acte normative prin care se propune implementarea unor măsuri care vor crește

capacitățile instituționale ale Agenției de Recuperare a Bunurilor Infracționale și va contribui la eficientizarea exercitării atribuțiilor funcționale ale acesteia.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul actului normativ se circumscrie reglementărilor statuate la nivelul UE, subsumate *Politicii europene în domeniul justiției și afacerilor interne*, pe segmentul legislativ *lupta împotriva criminalității*, ce asigură transpunerea prevederilor art. 7 alin. (1) și art. 8 alin. (3) din *Directiva 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului* din 3 aprilie 2014 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană.

În ceea ce privește transpunerea *Directivei 2014/42/UE*, menționăm cu titlu general că, proiectul național, reieșind din obiectul său specific de reglementare și scopul urmărit, și-a atins finalitatea propusă, asigurând transpunerea selectivă, dar corespunzătoare a dispozițiilor actului UE, care se referă la înghețarea bunurilor în vederea unei posibile confiscări ulterioare, în speță, prin modificările propuse la *Legea nr. 48/2017*.

Transpunerea și implementarea *Directivei 2014/42/UE* este importantă în contextul realizării obligațiilor Republicii Moldova, ce rezultă din art. 4 al *Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană* care statuează că „Părțile cooperează pentru asigurarea eficacității în lupta împotriva corupției, îndeosebi în vederea îmbunătățirii cooperării internaționale privind combaterea corupției, precum și a asigurării unei puneri în aplicare eficace a instrumentelor juridice internaționale relevante, cum ar fi Convenția Organizației Națiunilor Unite împotriva corupției din 2003”.

Asupra proiectului a fost întocmit tabelul de concordanță conform anexei nr. 3 la *Regulamentul privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018*.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul legii pentru modificarea unor acte normative prevede modificarea a *Codului de procedură penală* și *Legii nr. 48/2017*.

I. La *Codul de procedură penală* sunt propuse mai multe modificări.

La fel, la **art. 6** propunem o nouă redacție a noțiunii „investigații financiare paralele”. Aceasta este dictată de ajustarea noțiunii la prevederile art. 2 alin. (4) din *Legea nr. 48/2017* care prevede că „prezenta lege se aplică părții responsabile civilmente beneficiarului efectiv și persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii, indiferent de forma participației, în conformitate cu prevederile Codului penal”, precum și de faptul că în cadrul urmăririi penale deseori sunt identificate produsele și rezultatele spălării banilor, nu și persoana care a comis această infracțiune, respectiv apare necesitatea urmăririi acestor bunuri. Totodată, în cazul îmbogățirii ilicite, până la înaintarea bănuielii oficiale, este necesar de

identificat întreg patrimoniul al subiectului, iar din aceste considerente se impune desfășurarea acțiunilor de urmărire penală până la înaintarea oficială a bănuielii.

La art. 207¹ [Cazuri speciale de valorificare a bunurilor sechestrate] se propune completarea cazurilor speciale de valorificare a bunurilor sechestrate, și anume includerea în categoria de bunuri care pot fi valorificate anticipat, în mod excepțional mijloacele de transport. Această intervenție se impune din considerentul că în practică mijloacele de transport erau atribuite la bunuri a căror valoare se diminuează semnificativ, în proporție de cel puțin 10% pe parcursul unui an din momentul aplicării sechestrului. Însă în perioada unui an valoarea bunului poate să se diminueze cu mai mult de 10%, astfel prejudiciindu-se interesul statului de valorificare eficientă a bunurilor sechestrate. În acest context, legiuitorul prin *Legea nr. 48/2017* precum și *Legea nr. 49/2017 privind modificarea unor acte legislative* a prevăzut un mecanism de vânzare anticipată a bunurilor sechestrate, în lipsa unei condamnări definitive a persoanei sau a unei decizii de confiscare.

Acest fapt se datora procesului firesc de depreciere a autovehiculelor, bunurilor de larg consum. Modificările legislației operate prin *Legea nr. 48/2017* precum și *Legea nr. 49/2017 privind modificarea unor acte legislative* au venit să schimbe starea de fapt a lucrurilor prin crearea unui mecanism de valorificare (vânzare) anticipată a bunurilor sechestrate până la confiscarea acestora. Totodată, din experiența acumulată în perioada anilor 2018-2019, s-a constatat că prevederea conform căreia bunul sechestrat (autovehiculul) poate fi vândut doar cu condiția deprecierei acestuia cu cel puțin 10% pe parcursul unui an este insuficientă pentru a conserva valoarea acestuia. Astfel, textul „10% pe parcursul unui an” are o interpretare ambiguă, și anume, dacă autovehiculul se depreciază pe parcursul a cinci ani cu câte 9% anual, acesta per ansamblu depreciindu-se cu circa 45% și nu va cădea sub incidența prevederii date, nefiind atins scopul de a păstra valoarea bunului. De asemenea, termenul de 1 an nu poate fi privit ca o garanție deoarece acest termen a fost inclus de legiuitor nu ca o garanție a ne vânzării bunului, dar ca un instrument de conservare a valorii bunului pe de o parte, precum și pentru eficientizarea procesului de monitorizare a valorii bunurilor. Totodată, este de reținut că valorificarea bunurilor după diminuarea valorii cu peste 10%, reprezintă, în esență, diminuarea valorii recuperate efectiv cu 10% și mai mult.

De asemenea, urmare a analizei prețurilor automobilelor sechestrate de Agenție în perioada 2018-2019 (302 automobile în valoare de 70 655 017 lei) nu a fost constatat nici un caz de păstrare a valorii bunurilor sechestrate, toate automobilele sechestrate s-au depreciat. În același timp, autovehiculele aflate în administrare au generat cheltuieli de întreținere de circa 5000 lei/anual. Mai mult ca atât, fiecare autovehicul care urmează a fi expus vânzării anticipate este supus expertizei merceologice, prețul căreia este începând cu 1400 lei, în același timp, în cazul nestabilirii deprecierei de 10%, banii sunt cheltuiți în zadar.

Totodată, valorificarea bunurilor sechestrate este efectuată doar în baza deciziei instanței de judecată, astfel fiind asigurată verificarea legalității procedurii de valorificare. De menționat că, mecanismul de valorificare anticipată este

prevăzut inclusiv în țările Uniunii Europene care dispun de un sistem eficient de recuperare a bunurilor infracționale.

Modificările legislației privind valorificarea anticipată a mijloacelor de transport, nu reprezintă o ingerință pentru dreptul persoanei la un proces echitabil (art. 6 al *Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale*), deoarece conform art. 207¹ din *Codul de procedură penală* instanța va decide în baza unei încheieri asupra valorificării anticipate a bunului, fiind emisă o încheiere în condițiile *Codului de procedură penală* în acest sens. Persoana bănuită, învinuită, inculpată, după caz, va fi informată, fiindu-i adusă la cunoștință decizia instanței de judecată, conform art. 305 alin. (8) din *Codul de procedură penală*, cu acordarea timpului necesar de a contesta cu recurs decizia respectivă (art. 313 din *Codul de procedură penală*), fiind asigurat dreptul la apărare a persoanei. Decizia de vânzare a autoturismului sechestrat poate fi emisă doar în cadrul procesului penal, astfel, persoana vizată fiind asistată de un avocat (art. 64, 66 din *Codul de procedură penală*).

De asemenea, în conformitate cu art. 1 a Protocolului adițional la *Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale*, orice persoană fizică are dreptul la respectarea bunurilor sale, nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decât pentru cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege. Astfel, în conformitate cu prevederile *Codului penal* și *Codului de procedură penală*, autoturismele pot fi sechestrate și ridicate. În același timp, instanța poate decide valorificarea anticipată a acestora. În același timp, aplicarea sechestrului și ridicarea bunului, în cazul autoturismului, nu asigură pe deplin scopul pentru care aceste măsuri sunt aplicate, nefiind asigurată conservarea valorii acestor bunuri, iar în cazul mijloacelor de transport, valoarea acestora se depreciază continuu. Mai mult ca atât, mecanismul de valorificare anticipată a automobilului nu numai că nu contravine prevederilor art. 1 a Protocolului adițional la *Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale*, dar vine în asigurarea acestui principiu prin asigurarea restituirii contravalorii reale și adecvate a bunului sechestrat în caz de achitare a persoanei. În același timp, asigură interesul statului în domeniul combaterii criminalității grave și obținerii valorii maxime a bunului confiscat, or, competențele Agenției țin exclusiv de infracțiuni grave, deosebit de grave și excepțional de grave.

Totodată, ținem să menționăm că prevederile respective sunt în acord cu dispozițiile *Directivei 2014/42/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 3 aprilie 2014 privind înghețarea și confiscarea instrumentelor și produselor infracțiunilor săvârșite în Uniunea Europeană*, unde conform pct. 32 „Bunurile înghețate în vederea unei posibile confiscări ulterioare ar trebui gestionate în mod corespunzător, **pentru a nu-și pierde valoarea economică**. Statele membre ar trebui să ia măsurile necesare, **inclusiv posibilitatea de a vinde sau transfera bunurile pentru a reduce aceste pierderi**. Statele membre ar trebui să ia măsurile adecvate, cum ar fi, de exemplu, instituirea unor birouri naționale centralizate de gestionare a bunurilor sau instituirea unor birouri specializate sau mecanisme echivalente, pentru a gestiona în mod eficace bunurile înghețate înainte de

confiscare și pentru a conserva valoarea acestora, în așteptarea unei hotărâri a instanței [subl.ns.]”.

Completarea Codului de procedură penală cu **art. 207²** [Mecanismul de valorificare a bunurilor sechestrate] constă în reglementarea în legislația procesuală penală a unui instrument de valorificare anticipată a bunurilor sechestrate. În acest sens, a fost stabilit un proces „echilibrat” dintre fiecare instituție implicată în conservarea valorii bunurilor sechestrate la etapa urmăririi penale sau la etapa judiciară, iar ARBI-ului i se acordă posibilitatea valorificarea anticipată a bunurilor asupra cărora a fost aplicat sechestrul.

În sensul **alineatului (1)** de la art. 207² se instituie temei ARBI-ului de a solicita procurorului înaintarea demersului cu privire la valorificarea bunurilor sechestrate și scoaterea de sub sechestrul a acestora instanței care judecă cauza penală, iar instanța de judecată va examina acest demers în ordinea procedurii generale, cu asigurarea tuturor garanțiilor în proces. Cu toate că alineatul (2) prevede un termen de 72 de ore pentru emiterea încheierii motivate cu privire la examinarea demersului respectiv, acest termen este opozabil doar judecătorului de instrucție.

Totodată, experiența acumulată la acest capitol denotă o birocratizare excesivă a procesului, fără a fi asigurate careva drepturi suplimentare părților implicat în proces. Mai mult ca atât, la moment nu este bine definit rolul fiecărei instituții antrenate în conservarea valorii bunurilor sechestrate la etapa urmăririi penale. Mai mult ca atât, există un paradox atunci când ARBI preia în administrare bunurile sechestrate în vederea conservării valorii acestora, fiind o instituție responsabilă material de acestea, în același timp, este în imposibilitate de a asigura vânzarea acestora în temeiul unei decizii a instanței de judecată, necesitând adoptarea altei decizii de către procuror sau, după caz, de către instanță. Acest fapt contravine autorității lucrului judecat, iar modificările propuse vin să elimine aceste neajunsuri ale cadrului normativ existent.

Modificarea **art. 258** din *Codul de procedură penală* este dictată de necesitatea armonizării legislației procesual-penale la art. 11 alin. (1) din *Legea nr. 48/2017* care prevede că „evaluarea, administrarea și valorificarea bunurilor infracționale, indisponibilizate în baza activității desfășurate de către Agenția de Recuperare a Bunurilor Infracționale se asigură de către aceasta în condițiile Codului de procedură penală și ale Regulamentului aprobat de către Guvern”. În același timp, art. 258 din *Codul de procedură penală* nu prevede valorificarea bunurilor infracționale – o atribuție directă a Agenției în conformitate cu *Legea nr. 48/2017* și art. 229¹ alin. (1¹) din *Codul de procedură penală*.

II. La *Legea nr. 48/2017* se propun modificări care să permită introducerea posibilității emiterii ordinului de înghețare în cadrul investigațiilor financiare paralele, precum și extinderea termenului de înghețare până la 30 zile lucrătoare. La dispariția temeiurilor de emiterie a ordinului de înghețare, șeful Agenției emite un ordin de anulare. Această necesitate este motivată prin sporirea capacității și operativității Agenției, în special în ce privește indisponibilizarea activelor în cont sau a mijloacelor de transport, care ușor pot fi transferate, extrase sau înstrăinate

de către beneficiar până la soluționarea demersului procurorului de indisponibilizare a bunului.

Instituția înghețării deja există și este plasată într-un câmp legal în art. 10 alin. (2) al *Legii nr. 48/2017*. Centrul Național Anticorupție solicită doar investirea Agenției cu dreptul de a aplica ordonanța de înghețare nu numai la solicitarea autorităților străine, ci și în cadrul investigațiilor financiare paralele dispuse de către autoritățile din Republica Moldova. Or, aplicarea selectivă a înghețării, poate afecta grav drepturile părților în proces la recuperarea prejudiciului și, respectiv, dreptul la un proces echitabil. Această motivare este bazată pe realitățile timpului și condițiile moderne și tehnologizate în care se află societatea. În era digitală, transferul, lichidarea, înstrăinarea bunului poate dura în timp foarte puțin și se poate efectua doar în baza unui click al sistemului informatic, pe când procedura aplicării sechestrului durează în timp, statistic 1-3 zile. Înghețarea bunurilor, ca un mecanism unanim recunoscut de statele spațiului comunitar, nu produce ingerință în instituția sechestrului, deoarece presupune o limitare temporară (30 zile) a dreptului persoanei de a dispune de bun, spre deosebire de sechestrul, care aplicat poate dura și ani.

Necesitatea dictată de înghețare este anume reacționarea rapidă a organelor de ocrotire a legii la tentativele de tănuire sau înstrăinare a bunurilor infracționale. Or, de acest drept deja face uz Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, care, conform art. 33 alin. (4) al *Legii nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului*, aplică măsuri asiguratorii - decizii de sistare a executării activităților sau tranzacțiilor suspecte, precum și decizii de sistare a bunurilor suspecte, pe un termen de până la 30 de zile lucrătoare. În esența sa, ordinul de înghețare a bunurilor emis de Agenție, reprezintă același gen de acțiune și are același efect ca și decizia de sistare emisă de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor.

De asemenea, prezentul proiect de lege propune modificarea art. 13 din *Legea nr. 48/2017* care reglementează cadrul de cooperare internațională a ARBI-ului cu instituțiile similare din alte state. Prin urmare, pentru a asigura o coerență legislativă și o conlucrare dintre inspectorii de integritate din cadrul Autorității Naționale de Integritate și ARBI în procesul de constatare a averii nejustificate, se propune ca în completarea prevederilor de la art. 20 alin. (1) lit. b¹) din *Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate ARBI* să acorde suportul în identificarea bunurilor mobile sau imobile aflate pe teritoriul altor state în procesul de constatare a averii nejustificate.

În concluzie, propunerile de modificare expuse supra vor institui reglementări mai clare și mai detaliate îndreptate spre consolidarea și perfecționarea sistemului instituțional și al cadrului legal de activitate al Agenției.

5. Fundamentarea economico-financiară

Potrivit scopului proiectului și sferei de reglementare a acestuia, implementarea proiectului legii pentru modificarea unor acte normative nu necesită alocarea mijloacelor financiare.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Urmare a aprobării proiectului, în vederea implementării acestuia nu va fi necesară promovarea altor proiecte de acte normative.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor *Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional*, proiectul de lege este plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Proiecte de acte normative remise spre coordonare* și pe platforma www.particip.gov.md: De asemenea, conform prevederilor art. 20 al *Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative* elaborarea prezentului proiect de lege a fost demarată odată cu publicarea pe pagina web-oficială a Ministerului Justiției la compartimentul *Transparența decizională*, directoriul *Anunțuri privind inițierea elaborării actelor normative* a anunțului de inițiere prin care se solicită implicarea tuturor subiecților interesați prin prezentarea propunerilor de rigoare.

Proiectul a fost înregistrat în conformitate cu pct.179³ al *Regulamentului Guvernului*, aprobat prin *Hotărârea Guvernului nr.610/2018*, în Registrul proiectelor de acte normative ale Guvernului cu număr unic de înregistrare **149/MJ/2022**, fapt ce a presupus demararea procedurii de avizare și consultare publică a acestuia.

Prin scrisorile nr. 03/2857 din 3 martie 2022 și nr. 03/ 4583 din 25 mai 2022 proiectul însoțit de nota informativă a fost transmis spre avizare și respectiv avizare repetată către Ministerul Afacerilor Interne, A.O. „Centrul de analiză și prevenire a corupției”, Agenția de Recuperare a Bunurilor Infractionale, Autoritatea Națională de Integritate a RM, Centrul de armonizare a Legislației, Centrul Național Anticorupție, Procuratura Generala, Serviciul Fiscal de Stat, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor, Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești. Dintre aceste autorități au prezentat propuneri și au expus obiecții Ministerul Afacerilor Interne, A.O. „Centrul de analiză și prevenire a corupției”, Agenția de Recuperare a Bunurilor Infractionale, Centrul de armonizare a Legislației, Procuratura Generala, Serviciul Fiscal de Stat. Toate obiecțiile și propunerile prezentate au fost analizate și incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor. Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor a susținut proiectul fără obiecții și propuneri, iar Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești nu și-a expus opinia.

8. Constatările expertizei anticorupție

Întru respectarea dispozițiilor art. 34 alin. (1) din *Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative*, Cancelaria de Stat, prin scrisoarea nr. 18-23-2246 din 03 martie 2022 a remis spre expertizare concomitent cu consultările publice proiectul actului normativ.

Centrul Național Anticorupție nu a efectuat expertiza anticorupție, invocând prevederile art. 28 alin. (4) din *Legea integrității nr. 82/2017*.

Argumentele invocate nu pot fi reținute, întrucât dispozițiile *Legii nr. 100/2017* în partea ce ține de elaborarea proiectelor de acte normative este una specială în raport cu dispozițiile *Legii nr. 82/2017*, iar în conformitate cu art. 1 din *Legea nr. 100/2017*, „prezenta lege stabilește categoriile și ierarhia actelor normative, principiile și etapele legiferării, etapele și regulile elaborării proiectelor actelor normative, cerințele de bază față de structura și conținutul actului normativ, reguli privind intrarea în vigoare și abrogarea actului normativ, privind evidența și sistematizarea actelor normative, procedeele tehnice aplicabile actelor normative, precum și reguli privind interpretarea, monitorizarea implementării prevederilor și reexaminarea actului normativ.”.

Mai mult, în conformitate cu art. 5 alin. (3) din *Legea nr. 100/2017*, „normele juridice speciale sunt aplicabile în exclusivitate anumitor categorii de raporturi sociale sau subiecți strict determinați. În caz de divergență între o normă generală și o normă specială, care se conțin în acte normative de același nivel, se aplică norma specială.”. Pe când *Legea nr. 82/2017* „[...] reglementează domeniul integrității în sectorul public la nivel politic, instituțional și profesional, responsabilitățile entităților publice, ale autorităților anticorupție și ale altor autorități competente pentru cultivarea, consolidarea și controlul integrității în sectorul public, domeniile importante pentru cultivarea integrității în sectorul privat în procesul de interacțiune cu sectorul public și pentru sancționarea lipsei de integritate în sectoarele public și privat.”

Prin urmare, Centrul Național Anticorupție urma să prezinte raportul de expertiză anticorupție în termenul stabilit de Cancelaria de Stat, fapt omis de acesta.

Ulterior, în baza Raportului de expertiză anticorupție nr. ELO22/8003 din 07 iunie 2022 s-a constatat că în conținutul proiectului au fost atestate unele lacune de reglementare, ceea ce poate crea unele situații de interpretare diferită a modului aplicabilității normelor din proiect. În același timp s-a propus reexaminarea proiectului cu modificarea acestuia prin prisma raportului de expertiză anticorupție.

Propunerile înaintate de CNA prin raportul de expertiză au fost incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor, fiind analizate și acceptate.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

În concluzie, proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (îmbunătățirea sistemului de recuperare a bunurilor infracționale), este unul cu relevanță UE, care asigură transpunerea art. 7 (1) și 8 (3) din Directiva 2014/42/UE și trebuie să respecte cerințele legale stabilite pentru actele normative care au ca scop armonizarea legislației.

Ministru

Sergiu LITVINENCO